

selv, dens Retsstilling er ganske prekær. Den har ingen retlig Hjemmel at paabe-
raabe sig overfor en Stat, som med en mere
eller mindre udførlig Begrundelse giver den
en Krigserklæring og saa ganske simpelt
inddrager den i Krigen. Det vil derfor
ogsaa til Dels kunne forstaaes, at der i disse
ældre Fremstillinger forekommer en Til-
bøjelighed til at henvise Staten til at søge en
Slags Værn i Udfoldelsen af Magtmidler,
saa godt som den formaar det, idet der paa
det paagældende Tidspunkt ikke var andet
at henvise til.

Den ny Folkeret lægger i Modsætning
hertil afgørende Vægt paa Staternes fælles
Interesse i at undgaa Krigsudbrud og Kræn-
kelse af de enkelte Staters Uafhængighed
og territoriale Integritet.

Medens den gamle Folkeret, som
Deuntzers og Matzens Betragtninger hviler
paa, siger til den enkelte Stat: Om du vil
føre Krig eller forblive neutral, det bliver
din egen Sag, det kan andre ikke blande sig
i — naturligvis bortser jeg her fra særlige
Garantiforpligtelser og tager Spørgsmaalet
i sin Almindelighed —, saa siger den nye
Folkeret til den enkelte Stat: Om du vil
føre Krig eller forblive neutral, det er ikke
et Spørgsmaal, som du kan afgøre paa egen
Haand. Det er noget, der vedkommer ogsaa
alle andre Stater. Kort sagt, medens
den ældre Folkeret hviler paa Grundsæt-
ningen om „Ikke-Indblanding“, fastslaar
Forbundspagten Solidaritetsgrundsætningen.
Og dette gælder vel at mærke ikke alene om
saadanne Krige, der indeholder et Brud paa
Forbundspagten Bestemmelser, nej, det
gælder alle Krige uden Undtagelse og uden
Hensyn til, om de krigsførende er Medlem-
mer af Folkeforbundet, eller de staar uden-
for Forbundet. Denne vigtige Grundsætning
er udtrykt saaledes i Forbundspagten § 11,
1ste Stykke: „Enhver Krig eller Krigs-
trusel, enten den umiddelbart angaar et af
Forbundsmedlemmerne eller ikke, erklæres
herved udtrykkeligt for en Sag, der angaar
hele Forbundet, og dette skal tage ethvert
Skridt, som kan anses for hensigtsmæssigt
og virkningsfuldt til at sikre Freden mellem
Folkene.“

Den Frygt, som Matzen udtrykte med
Hensyn til, at den neutrale Stat ved en
Overrumpling fra en krigsførende Magts
Side overhovedet skal miste det fornødne
Grundlag for selve sin folkeretlige Til-
værelse, kan efter Forbundspagten nye
Folkeret heller ikke anses for begrundet
paa samme Maade som tidligere. Forbunds-
pagten foreskriver udtrykkelig i Art. 10:
„Forbundsmedlemmerne forpligter sig til

at anerkende og beskytte mod Angreb ude-
fra alle Forbundsmedlemmers territoriale
Integritet og bestaaende politiske Uaf-
hængighed.“ Det vil med andre Ord sige,
at i den af Matzen tænkte Situation vil den
neutrale Stat efter den nye Folkeret ingen-
lunde være prisgivet de krigsførendes For-
godtbefindende ved Fredsslutningen, den
kan ikke mere efter den nye Folkeret miste
det folkeretlige Grundlag for sin Eksistens
ved et uberettiget Overfald.

Hvorledes er da Stillingen i et saadant
Tilfælde efter Forbundspagten? Her kom-
mer vi til det Spørgsmaal, som bl. a. det
ærede Medlem Hr. Brorsen har fremdraget,
og som det ærede Medlem Hr. Pürschel i
en kort Bemærkning har præciseret: Gør
en krigsførende Stat sig skyldig i et Folke-
retsbrud ved at nægte at respektere en
fredelig Stats Neutralitet, naar denne Stat
ikke er i Stand til at tilbagevise et Forsøg
paa en Neutralitetskrænkelse med krigs-
mæssig udrustet Vaabenmagt? Jeg vil
besvare dette Spørgsmaal med klart og
utvetydigt Ja. Og den gør sig ikke alene
skyldig i et Folkeretsbrud, den vil ogsaa
nedkalde hele Folkeforbundets Tvangsfor-
følgning over sit Hoved; thi dette er ud-
trykkelig foreskrevet i Pagten Art. 15 og
16. Art. 15 bestemmer: „Skulde der mellem
Forbundets Medlemmer opstaa nogen Strid,
der kan føre til et Brud, og Sagen ikke
undergives Voldgift som nævnt i Art. 13,
forpligter Forbundets Medlemmer sig til
at forelægge Sagen for Raadet. Enhver af
de stridende Parter kan bevirke en saadan
Forelæggelse ved at give en Meddelelse om
Stridens Tilstedeværelse til Generalsekre-
tæren, som skal træffe alle fornødne For-
anstaltninger til dens fuldstændige Under-
søgelse og Overvejelse.“

En Situation som den, det ærede
Medlem Hr. Holger Andersen oprullede for
os forleden, hvor f. Eks. den krigsførende
af den neutrale forlanger en uberettiget
Passage, vil jo altid være „en Strid, der
kan føre til et Brud“, og den neutrale Stat
vil da altid kunne forlange Sagen henskudt
til Folkeforbundsraadet, som selvfølgelig,
saafremt den neutrale Stat virkelig har
Retten paa sin Side, ogsaa vil give den
Medhold.

Der er derfor slet ingen Tvivl om, at
den neutrale Stats retlige Stilling er blevet
en ganske anden og bedre under den nye
Folkeret, end den har været det under den
ældre Folkeret, og det hvad enten det drejer
sig om Krige i Strid med Forbundspagten
eller om andre Krige. Jeg mener derfor ikke,
det gaar an at bygge sine Overvejelser an-